

Список використаних джерел

1. Закон України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» № 1961-IV ред. 17.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1961-15#Text> (дата звернення 17.03.2023).
2. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua> (дата звернення 17.03.2023).
3. Зміни в автострахуванні для водіїв. *Економічна правда*. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2022/06/2/687749/> (дата звернення 17.03.2023).
4. Проект Закону про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів №8300 від 18.01.2023. URL: <https://www.kmu.gov.ua/bills/proekt-zakonu-pro-obovyazkove-strakhuvannya-tsilvno-pravovoi-vidpovidalnosti-vlasnikiv-nazemnikh-transportnikh-zasobiv> (дата звернення 17.03.2023).

УДК 368.01

Ю.М. Кляпків,

д.е.н., доц., професор кафедри фінансів, обліку та банківської справи,
Луганський національний університет імені Тараса Шевченка,
професор кафедри страхування Лодзького університету,

Лодзь, Республіка Польща,

jurij.klapkiv@uni.lodz.pl

Orcid ID: 0000-0002-9771-5357

В.С. Свірський,

к.е.н., доц., доцент кафедри міжнародної економіки, маркетингу і менеджменту,
Західноукраїнський національний університет,

v.svirskyy@wunu.edu.ua

ORCID ID: 0000-0002-5757-2320

СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ

Ринок страхових послуг є однією з найбільших галузей глобальної економіки та інститутом, що необхідний для захисту життя, здоров'я, майнових інтересів економічних агентів, відшкодування їхніх збитків чи зниження різноманітних ризиків, та займає чільне місце у процесі трансформації заощаджень у інвестиції, забезпечуючи економічне зростання [1–3]. Зі зростанням важливості страхової галузі актуальним є аналіз ринкової частки різних країн у світовому ринку страхових послуг. Відтак, проаналізуємо ринкову частку США, Японії, Великобританії, ФРН, Франції, Південної Кореї, Італії, Канади, Нідерландів, Іспанії, Швейцарії та Австралії, які упродовж останніх десятиріч були лідерами на світовому страховому ринку (рис. 1).

США вже кілька десятиліть є одним із провідних страхових ринків у світі. Упродовж 2000–2020 рр. ринкова частка США у світовому ринку страхових послуг мала тенденцію до зростання, за винятком невеликого падіння у 2008 і 2009 роках, яке було спричинено фінансовою кризою. Ринкова частка США зросла з 46,15 % у 2000 р. до 54,12 % у 2015 р., а потім знизилася до 51,94 % у 2016 р. У 2020 р. частка ринку США у загальному світовому страховому ринку становила 47,47 %.

Японія є другим із найбільших страхових ринків і має значний вплив на світовому ринку страхових послуг. Упродовж 2000–2020 рр. ринкова частка Японії у загальному світовому страховому ринку мала тенденцію до зниження. Вона зменшилася з 13,65 % у 2000 р. до 6,48 % у 2015 р., а потім зросла до 8,35 % у 2016 р. У 2020 р. ринкова частка Японії в загальному світовому страховому ринку становила 11,28 %.

Великобританія є одним із провідних страхових ринків у Європі. Упродовж 2000–2020 рр. її ринкова частка в світовому ринку страхових послуг мала тенденцію до зниження, за винятком незначного збільшення у 2006 і 2007 рр. Ринкова частка Великобританії

зменшилася з 10,22 % у 2000 р. до 6,95 % у 2015 р., а потім зросла до 7,76 % у 2016 р. У 2020 р. ринкова частка Великобританії в загальному світовому страховому ринку становила 8,01 %.

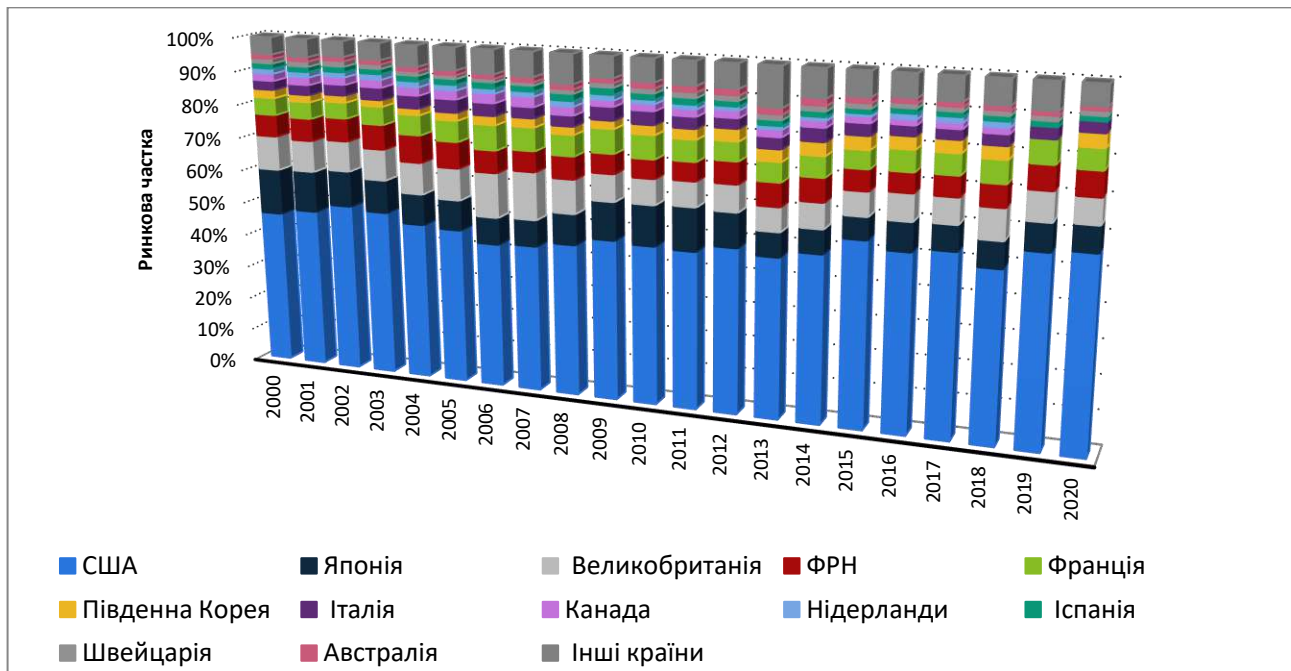

Рис. 1. Динаміка зміни частки країн на ринку страхових послуг у світі у 2000–2020 рр.

Джерело: побудовано за даними Statista [4]. Дані у %.

Ще одним із ключових страхових ринків у Європі є Німеччина. Упродовж 2000–2020 рр. ринкова частка Німеччини в світовому ринку страхових послуг мала тенденцію до зниження, за винятком незначного збільшення у 2006 і 2007 роках, яке було пов'язано зі зростанням страхової галузі в Німеччині. Ринкова частка Німеччини знизилася з 6,57 % у 2000 р. до 7,00 % у 2013 р., а потім зросла до 7,39 % у 2014 р. У 2020 р. частка Німеччини в світовому ринку страхових послуг становила 7,86 % [5].

Франція також є одним із вагомих гравців на світовому ринку страхових послуг. Упродовж 2000–2020 рр. її ринкова частка в світі мала тенденцію до зниження, за винятком незначного збільшення у 2006 р., яке відбулося через зростання страхової галузі у Франції. Ринкова частка Франції зменшилася з 5,12 % у 2000 р. до 6,05 % у 2015 р. У 2020 р. частка Франції в загальносвітовому ринку страхових послуг становила 6,86 %.

Південна Корея є вагомим представником Азії у світовому ринку страхових послуг. Упродовж 2000–2020 рр. частка ринку Південної Кореї стабільно зростала протягом багатьох років. У 2000 р. частка ринку становила 2,47 %, а в 2020 році – 3,8 % (зростання більше 54 % за 20-річний період). Однак важливо зазначити, що частка ринку Південної Кореї все ще відносно невелика порівняно з іншими великими страховими ринками в усьому світі.

Серед інших вагомих гравців на загальносвітовому ринку страхових послуг слід виділити ринки Італії, Канади, Нідерландів, Іспанії, Швейцарії та Австралії, які упродовж останніх десятиріч зберігали свої лідерські позиції [6]. Що стосується українського ринку страхових послуг, то незважаючи на позитивну динаміку свого розвитку упродовж останнього десятиріччя (зростання обсягів страхових операцій з усіх видів страхування, активів, валових та чистих страхових премій і виплат, сформованих резервів тощо) [7], він значно відстає від ринків розвинутих країн. Відтак, слід розробити стратегічні і тактичні завдання його розвитку, які слід покласти в основу державної політики у сфері страхування. Це вимагатиме консолідації зусиль як науковців-теоретиків, так і фахівців практиків, що має

забезпечити якнайповніше використання потенціалу ринку страхових послуг у цілях соціально-економічного розвитку держави та підвищення його конкурентоспроможності в умовах інтеграції України у світовий фінансовий простір.

Список використаних джерел

1. Клапків Ю.М. Ринок страхових послуг: концептуальні засади, технічні інновації та перспективи розвитку: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 568 с.
2. Шолойко А.С. Інфраструктура страхового ринку України: монографія. Київ: Логос, 2019. 408 с.
3. Кривошлик Т.Д. Ринок страхових послуг на ринку фінансових послуг України. Наукові перспективи. 2022. № 10 (28). С. 153-168. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-10\(28\)-153-168](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-10(28)-153-168).
4. Statista (2022) Market share of the total insurance market worldwide from 2000 to 2020, by country. URL: <https://www.statista.com/statistics/1045207/market-share-of-insurance-worldwide-by-country/> (дата звернення: 16.02.2023).
5. Klapkiv, Y., Klapkiv, L. Technological innovations in the insurance industry. Rozprawy Ubezpieczeniowe. 2017. № 26, 67–78.
6. Szymańska A., Non-Life Insurance Distribution Channels in Poland Compared to Selected European Countries, „Sustainable Economic Development and Advancing Education Excellence in the Era of Global Pandemic”. 2020. s. 1244–1252.
7. Vilenchuk, O., Nedilska, L., Kurovska, N., Vikarchuk, O., & Klapkiv, Y. Mission of international agribusiness insurance: Modern challenges and opportunities for Ukraine. Scientific Horizons. 2022. 25 (10), 107-118. [https://doi.org/10.48077/scihor.25\(10\).2022.107-118](https://doi.org/10.48077/scihor.25(10).2022.107-118).

УДК 33.368

В.В. Коваль,

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,

ОПП «Страхування та ризик-менеджмент»,

КНЕУ імені Вадима Гетьмана

vladkoval.snami@gmail.com

Науковий керівник: О.В. Димніч,

к.е.н., доц., доцент кафедри банківської справи та страхування,

КНЕУ імені Вадима Гетьмана

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ ЗА УМОВ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ

Після повномасштабного вторгнення Росії в Україну страховий ринок країни потрапив у надзвичайно складну ситуацію, страхування життя не було винятком. Шоковий стан не був тривалим і страховики, наскільки це можливо, адаптувались до ситуації, відновивши роботу, зважаючи на нові виклики. Втім, війна продовжує вносити корективи у діяльність компаній зі страхування життя, тим самим змушуючи страховиків змінювати стратегію та модель ведення справ.

Останнім часом галузь страхування життя привертає все більше уваги з боку уряду, громадськості та бізнесу. Можна сформулювати тенденції на ринку страхування життя.

1. Зростання страхових виплат: зі збільшенням загрози життю під час війни, страхові компанії можуть бути більш схильні виплачувати компенсації за страхові поліси.

2. Зміна страхових тарифів: страхові компанії можуть змінювати свої тарифи в залежності від ризику війни та наслідків для страхового портфеля.

3. Розширення страхового покриття: страхові компанії можуть розширювати покриття своїх страхових полісів, щоб включити ризики, пов'язані з війною та конфліктами.

4. Збільшення обсягів продажу: більше людей можуть купувати страхові поліси, щоб захистити себе та своїх близьких під час війни.